

Drill, baby, drill!

Wykorzystanie zmian klimatu
i ochrony środowiska
w celach politycznych

REDAKCJA

Monika Ślufińska

Julia Tymczyszyn

Martyna Żurek

DRILL, BABY, DRILL!

Wykorzystanie zmian klimatu i ochrony środowiska w celach politycznych

DRILL, BABY, DRILL!

Wykorzystanie zmian klimatu i ochrony środowiska w celach politycznych

Pod redakcją

Moniki Ślufińskiej, Julii Tymczyszyn, Martyny Żurek

WYDAWNICTWO
KSIĘGARNIA
AKADEMICKA

Kraków 2025

Monika Ślufińska

Uniwersytet Jagielloński

📧 <https://orcid.org/0000-0003-1087-3297>

✉ monika.slufinska@uj.edu.pl

Julia Tymczyszyn

Uniwersytet Jagielloński

📧 <https://orcid.org/0009-0005-0255-4693>

✉ tymczyszyn.julka@gmail.com

Martyna Żurek

Uniwersytet Jagielloński

📧 <https://orcid.org/0009-0007-2445-6175>

✉ martyna.zurek02@gmail.com

© Copyright by Księgarnia Akademicka & individual authors, 2025

Recenzent

dr hab. Marcin Gabryś

Opracowanie redakcyjne

Magda Kowalewicz

Projekt okładki

Marzena Zych

ISBN 978-83-8368-319-5 (druk)

ISBN 978-83-8368-320-1 (PDF)

<https://doi.org/10.12797/9788383683201>

Niniejsza publikacja została sfinansowana ze środków Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politycznych w ramach Programu Strategicznego
Inicjatywa Doskonałości w Uniwersytecie Jagiellońskim

WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA

ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków

tel.: 12 421-13-87; 12 431-27-43

e-mail: publishing@akademicka.pl

<https://akademicka.pl>

Spis treści

WSTĘP	7

CZĘŚĆ I

KONTEKST POLSKI

JULIA TYMCZYSZYN, „Ideologia klimatyzmu”. Dezinformacja klimatyczna w dyskursie partii Konfederacja Wolność i Niepodległość (2019-2024)	13
BARBARA KRÓLCZYK, Europejski Zielony Ład – cele, zobowiązania oraz reakcje społeczne i polityczne w Polsce	29

CZĘŚĆ II

KONTEKST AMERYKAŃSKI

KLAUDIA GÓRECKA, Wizerunek Alaski a rozwój ekoturystyki i eksploatacja zasobów naturalnych	47
MARTYNA ŻUREK, Delegitymizacja roli przywódczej Stanów Zjednoczonych w ramach UNFCCC	63

CZĘŚĆ III

PROBLEM SPOŁECZNY

ANNA KASPERSKA, Bezdomność w obliczu powodzi błyskawicznych – zaniedbania klimatyczne i polityczne w Stanach Zjednoczonych	81
KATARZYNA GIL, Działania ustawodawcze rządu federalnego a sprawiedliwość ekologiczna i rasizm środowiskowy na przykładzie Cancer Alley	97
PATRYCJA BADZIŃSKA, <i>Trust relationship</i> a eksploatacja uranu na ziemi Diné – wyzwania suwerenności plemiennej w polityce energetycznej Stanów Zjednoczonych	111

CZĘŚĆ IV
PODEJŚCIA ALTERNATYWNE

MICHAŁ FREJLICH, Zieloni też walczą – ewolucja Sea Shepherd Conservation Society	129
NINA WTORKOWSKA, Między tradycją a eksploatacją – znaczenie tradycyjnej wiedzy ekologicznej w debacie o przyszłości Kanadyjskiej Arktyki. Studium przypadku Nunavut.....	143
INDEKS	155

Wstęp

Zmiany klimatyczne należą do najpoważniejszych i najbardziej złożonych wyzwań, przed jakimi stoi współczesna cywilizacja. Ich skutki są odczuwalne na całym świecie i obejmują zarówno zjawiska środowiskowe, takie jak wzrost temperatury, topnienie lodowców, ekstremalne zjawiska pogodowe, jak i skutki społeczno-gospodarcze, m.in. migracje klimatyczne, zakłócenia w produkcji żywności, zagrożenie dla zdrowia publicznego czy destabilizację gospodarczą¹. Katastrofa klimatyczna nadchodzi wielkimi krokami; jest ona kwestią konsensusu naukowego. Mimo to istnieją grupy, które nie wierzą w naukowe przewidywania i konieczność zatrzymania wzrostu temperatury o 2°C w stosunku do ery preindustrialnej. Wobec tej sytuacji polityka klimatyczna – rozumiana jako zestaw działań, regulacji i strategii podejmowanych przez państwa i organizacje międzynarodowe w celu przeciwdziałania zmianom klimatu – staje się kolejnym elementem wojen kulturowych oraz polaryzacji. W natłoku informacji i utraty zaufania do autorytetów ruchu denializmu klimatycznego² zyskują na znaczeniu

---

¹ IPCC, *Zmiany klimatu 2023. Raport syntezujący*, [w:] *Climate Change 2023: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, red. H. Lee, J. Romero, Genewa 2023, s. 75-77.

² Denializm klimatyczny (negacjonizm klimatyczny) to postawa zaprzeczania konsensusowi naukowemu związanemu ze zmianami klimatu. Skupia się na kwestionowaniu trzech zagadnień: istnienia zjawiska globalnego ocieplenia, jego antropogenicznych przyczyn oraz powagi określonego problemu. Denializm ukazuje się w trzech głównych formach zaprzeczania: dosłownym (stwierdzenie, że zjawisko nie ma miejsca), interpretacyjnym (przyjęcie faktów, ale dojście do odmiennych wniosków) lub implikacyjnym (dopuszczenie faktów, ale zaprzeczenie, że zjawisko będzie dotyczyć jednostki bądź że może ona coś zmienić). Terminem pochodnym negacjonizmu jest sceptycyzm klimatyczny, czyli wątplenie w istnienie zmian klimatycznych i często niedostrzeżenie ich jako procesu wywoływanego działaniami ludzkimi.

i stają się kolejnym narzędziem politycznym wykorzystywanym przez klasę rządzącą oraz grupy lobbujące.

Slogan, który przyświecał tworzeniu tej pracy – *Drill, baby, drill* – wypowiedziany najpierw przez Michaela Steele’a³, a potem powtarzany wielokrotnie przez wpływowych polityków, z których największym propagatorem był, i wciąż jest, prezydent Stanów Zjednoczonych Donald Trump, może być uznany za przykład skłonności antyklimatycznych wykazywanych przez rządzących. Owa niechęć jednak nie objawia się tylko porywającymi tłumy hasłami, ale także szeregiem praktyk dezinformacyjnych pogłębiających denializm klimatyczny w społeczeństwie. Te praktyki przejawiają się w powielaniu fałszywych narracji, chaosem informacyjnym oraz dopuszczaniem głosów negujących zmiany klimatyczne do mediów głównego nurtu przez osoby cieszące się dużym zaufaniem społecznym. Jednocześnie brak spójnej linii narracyjnej i przejrzystych informacji dotyczących zwiększającej się liczby katastrof klimatycznych sprawia, że grupy marginalizowane często najmocniej odczuwają skutki zaniedbań. Tendencje te widać szczególnie w części trzeciej (gdzie przedstawiono wpływ zmian klimatu na życie grup mniejszościowych lub wykluczonych) oraz czwartej (w której wskazane są formy oporu wobec mentalności „wiertniczej”) niniejszej pracy.

Warto również podkreślić znaczenie polityki klimatycznej w szerszym kontekście międzynarodowym. Porozumienie paryskie⁴, Zielony Ład Unii Europejskiej czy działania organizacji takich jak Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) i Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC) świadczą o rosnącym zaangażowaniu globalnej społeczności w przeciwdziałanie zmianom klimatu. Niemniej jednak skuteczność tych działań zależy od politycznej woli państw, stopnia ich rozwoju, interesów gospodarczych oraz możliwości wdrożeniowych. Te rozbieżności prowadzą do licznych napięć i kontrowersji, które wymagają analizy i krytycznej refleksji.

Wybór tematu nie jest więc przypadkowy – odpowiada on na pilną potrzebę zrozumienia złożoności polityki klimatycznej, jej determinantów, kierunków oraz skutków. W dobie kryzysu klimatycznego nie wystarczy już jedynie diagnozowanie problemu – konieczne jest tworzenie i ocena konkretnych rozwiązań.

A. Świdarska, *Zaprzeczanie zmianom klimatu. Jak to wyjaśnić?*, [w:] *Klimatyczne ABC. Interdyscyplinarne podstawy współczesnej wiedzy o zmianie klimatu*, red. M. Budziszewska, A. Kardaś, Z. Bohdanowicz, Warszawa 2023, s. 99-100.

³ Michael Steele (ur. 1958) – amerykański polityk i prawnik, w latach 2009-2011 przewodniczący Komitetu Krajowego Partii Republikańskiej.

⁴ Nie jest to pierwszy dokument tego typu (warto przywołać tu protokół z Kioto z 1997 r.), jednak porozumienie to ma charakter najbardziej międzynarodowy.

Analiza polityki klimatycznej stanowi ważny wkład w tę debatę i przyczynia się do budowania bardziej odpowiedzialnej i świadomej wspólnoty międzynarodowej. Temat publikacji podyktowany jest więc koniecznością dogłębnego zrozumienia zarówno mechanizmów prowadzenia tej polityki, jak i jej społecznych oraz ekonomicznych implikacji. Przedmiotem tej kompilacji jest analiza współczesnej polityki klimatycznej na poziomie globalnym i regionalnym. Ponieważ zmiany klimatu nie dotyczą jednego rejonu ani grupy, w tekstach przedstawiono perspektywy różnych środowisk, z różnych rejonów, oraz odmienne sposoby wykorzystywania lub wdrażania polityk klimatycznych. Wyzwania techniczne, takie jak poprawa efektywności energetycznej, czy równie istotne aspekty społeczne: akceptacja społeczna dla zmian, problem sprawiedliwej transformacji lub zagrożenie dla najbardziej wrażliwych grup społecznych to niektóre z problemów, nad którymi pochylają się autorzy artykułów.

Na niniejszą pracę składa się dziewięć artykułów, których wspólnym podmiotem jest polityka klimatyczna. Analizie poddano różnorodne podejścia, uwzględniające perspektywy narodowe, problemy społeczne oraz alternatywne rozwiązania. Podział na cztery części pozwala przedstawić problem w kontekście polskim (część pierwsza), amerykańskim (część druga), społecznym (część trzecia) oraz alternatywy dla prowadzenia polityki klimatycznej (część czwarta). W pracy weryfikacji zostaną poddane hipotezy dotyczące: problemów wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu przez polski rząd (Barbara Królczyk), dezinformacji jako strategii politycznej i negocjowania antropogenicznych zmian klimatycznych (Julia Tymczyszyn), delegitymizacji pozycji Stanów Zjednoczonych w Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) (Martyna Żurek), kompromisów prawnych zawieranych w kontekście Alaski (Klaudia Górecka), polityk kryminalizujących bezdomność oraz zaniedbań w miejskim planowaniu adaptacyjnym w USA (Anna Kasperska), działań rządu federalnego w zakresie ochrony środowiska w USA i pogłębianiu się rasizmu środowiskowego oraz nierówności zdrowotnych w regionie Cancer Alley (Katarzyna Gil), eksploatacji uranu na ziemiach rdzennych narodu Navajo (Patrycja Badzińska), działalności organizacji Sea Shepherd Conservation Society (Michał Frejlich) oraz wykorzystania Tradycyjnej Wiedzy Ekologicznej reprezentującej spojrzenie rdzennych społeczności Inuitów w kanadyjskim Nunavut (Nina Wtorkowska). Taki układ opracowania pozwala ukazać złożoność polityki klimatycznej – zarówno jako zestawu działań instytucjonalnych w różnych kontekstach geograficznych lub politycznego narzędzia, jak i społecznych odpowiedzi na globalny kryzys.

Jest to jedna z pierwszych prac w polskim dyskursie naukowym, która eksploruje temat zmian klimatycznych w kontekście politycznym i społecznym.

Dzięki interdyscyplinarnemu charakterowi publikacja ma potencjał, by znacząco przyczynić się do dyskusji o klimacie, polityce i odpowiedzialności społecznej. Mamy nadzieję, że dzięki jej innowacyjności i rzetelności zawartych w niej artykułów będzie stanowić dla Państwa cenną lekturę.

Julia Tymczyszyn i Martyna Żurek

CZĘŚĆ I

KONTEKST POLSKI

JULIA TYMCZYSZYN

Uniwersytet Jagielloński

„Ideologia klimatyzmu”

Dezinformacja klimatyczna w dyskursie partii
Konfederacja Wolność i Niepodległość (2019-2024)

*„The Ideology of Climaticism”: Climate Disinformation in the Discourse
of the Confederation Liberty and Independence Party in Poland (2019-2024)*

ABSTRAKT

W artykule zawarto analizę strategii stosowanych przez partię Konfederacja Wolność i Niepodległość w latach 2019-2024 w odniesieniu do zmian klimatycznych i polityki klimatycznej. Dezinformacja w tym zakresie pełni funkcję mobilizacyjną, wzmacniając emocje odbiorców i podważając legitymację działań proklimatycznych. Badaniu poddano wypowiedzi medialne i aktywność w mediach społecznościowych¹, wystąpienia sejmowe oraz dokumenty programowe partii. Przeanalizowano przekazy partyjne pod kątem spójności z założeniami ugrupowania (eurosceptycyzm, antyelitaryzm i nieufność wobec instytucji). Pokazano także ewolucję narracji Konfederacji wobec zmian i polityki klimatycznej w okresie 2019-2024. Celem artykułu jest ukazanie, że dezinformacja klimatyczna to celowe narzędzie w strategii politycznej Konfederacji.

¹ Elektorat partii Konfederacja Wolność i Niepodległość składa się głównie z ludzi młodych, co przekłada się na środki przekazu stosowane przez członków partii. Media społecznościowe wśród większości elektoratu Konfederacji są wykorzystywane częściej niż media tradycyjne, a ze względu na indywidualny charakter publikowanych postów i brak redaktora przekazy w nich zawarte podlegają mniejszej cenzurze. W niniejszym artykule analizowane są poszczególne wypowiedzi i wpisy członków Konfederacji na platformach TikTok, YouTube oraz X (dawniej Twitter).

Słowa kluczowe: dezinformacja klimatyczna, Konfederacja Wolność i Niepodległość, polityka klimatyczna, Zielony Ład, zmiany klimatyczne, eurosceptycyzm, dyskurs polityczny

ABSTRACT

The article analyzes the strategies employed by the political party Confederation Liberty and Independence (Konfederacja Wolność i Niepodległość) between 2019 and 2024 in relation to climate change and climate policy. Disinformation in this area serves a mobilizing function, amplifying audience emotions and undermining the legitimacy of pro-climate actions. The study examines media statements, social media activity, parliamentary speeches, and the party's official documents. The party's messaging is analyzed for consistency with its core principles, such as Euroscepticism, anti-elitism, and distrust of institutions. The article also traces the evolution of Confederation's narrative on climate change and climate policy in 2019-2024. The article aims to demonstrate that climate disinformation is a deliberate tool in the party's political strategy.

Keywords: climate disinformation, Confederation 'Liberty and Independence', climate policy, Green Deal, climate change, Euroscepticism, political discourse

WSTĘP

W ostatnich latach zmiany klimatu zyskały silną pozycję w debacie publicznej – zarówno na poziomie międzynarodowym, jak i krajowym. Wraz z przyjęciem Europejskiego Zielonego Ładu przez Unię Europejską w 2019 roku², a także zastrzeżeniem celów redukcji emisji gazów cieplarnianych, klimat stał się nie tylko zagrożeniem środowiskowym, lecz także politycznym, ideologicznym i ekonomicznym. Właśnie z powodu wielowymiarowości debaty nad klimatem różne grupy interesu, w tym także partie polityczne, wykorzystują dezinformację klimatyczną jako narzędzie kształtowania opinii publicznej, legitymizowania swoich działań i uzasadnienie swoich programów.

W niniejszym artykule przeanalizowane zostaną wypowiedzi członków partii Konfederacja Wolność i Niepodległość dotyczące kwestii klimatycznych – pod kątem stosowania strategii dezinformacyjnych dotyczących zmian klimatu

² Komisja Europejska, *Europejski Zielony Ład*, [w:] *Priorytety 2019-2024. Strategia i polityka UE*, red. Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej, Bruksela 2025, [on-line:] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl – 5 V 2025.

i polityki klimatycznej. Wybór tego ugrupowania nie jest przypadkowy – Konfederacja od początku swojej obecności w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej reprezentuje stanowisko skrajnie sceptyczne wobec polityki klimatycznej, regularnie odwołując się do przekazów negujących antropogeniczne źródła globalnego ocieplenia, deprecjonujących unijne regulacje klimatyczne oraz podważających sens i skuteczność transformacji energetycznej. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że Konfederacja nie jest jedyną partią głoszącą takie poglądy, a denialistyczne postawy ugrupowania są częścią globalnego trendu. Podobną retorykę można też zauważyć w wypowiedziach innych partii eurosceptycznych, jak niemieckie Alternative für Deutschland (AfD), lub innych partii prawicowo-populistycznych, tak jak Partia Republikańska w czasach Donalda Trumpa. Denializm klimatyczny związany jest najsilniej z postawami nacjonalistycznymi i antyegalitarnymi, które często charakteryzują prawicowy elektorat. W retoryce populistycznych ugrupowań działania klimatyczne zwykle przedstawiane są antagonizująco, z klasycznym rozdzieleniem na elity, które tworzą nowe proklimatyczne regulacje w celu wpędzenia społeczeństwa i zwykłych ludzi, ponoszących ich koszty, w opresję³.

Omawiany okres (2019-2024) obejmuje IX kadencję Sejmu RP i początek X kadencji. W kadencjach tych posłowie Konfederacji uzyskali odpowiednio 11⁴ i 18⁵ mandatów poselskich. W grudniu 2019 roku Komisja Europejska przedstawiła Europejski Zielony Ład⁶, w Polsce zaimplementowany przez rząd Mateusza Morawieckiego rok później. Założenia Zielonego Ładu są kontynuowane przez rząd Donalda Tuska od 2023 roku. Z uwagi na te dwa wydarzenia (wejście polityków Konfederacji do Parlamentu⁷ oraz początek zmian związanych z Zielonym Ładem) kwestie klimatu były szczególnie eksponowane i wykorzystywane w celu krytyki działań zarówno rządów Prawa i Sprawiedliwości, jak i koalicji 15 października⁸.

³ O. Krange, B.P. Kaltenborn, M. Hultman, „Don't Confuse Me with Facts” – *How Right Wing Populism Affects Trust in Agencies Advocating Anthropogenic Climate Change as a Reality*, „Humanities and Social Sciences Communications” Vol. 8, 2021, 255.

⁴ Była to także pierwsza kadencja, w której posłowie Konfederacji mieli swoją reprezentację w Parlamencie. M. Kułakowska, *Ekologia w kampanii parlamentarnej 2019*, [w:] *Kampania parlamentarna 2019 roku*, red. P. Borowiec, A. Tyszkiewicz, Kraków 2021, s. 140, [on-line:] <https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/handle/item/282641> – 24 V 2025.

⁵ *Posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji*, Wikipedia, [on-line:] https://pl.wikipedia.org/wiki/Pos%C5%82owie_na_Sejm_Rzeczypospolitej_Polskiej_X_kadencji – 24 V 2025.

⁶ Komisja Europejska, *op. cit.*

⁷ Dzięki zdobyciu 11 mandatów w wyborach parlamentarnych 13 października 2019 r.

⁸ Inaczej: Koalicja KO-PSL-PL2050-NL lub Koalicja KO-TD-NL; to koalicja rządowa Koalicji Obywatelskiej (Platforma Obywatelska, Inicjatywa Polska, Nowoczesna, Zieloni), Polski 2050 i Polskiego Stronnictwa Ludowego (PSL i Polska 2050 w czasie wyborów współtworzyły

Celem artykułu jest określenie, jakie strategie dezinformacji klimatycznej stosują członkowie Konfederacji oraz w jakim celu ją rozpowszechniają. W artykule zostaną także sprawdzone dwie hipotezy:

H1. Dezinformacja jako strategia polityczna: oznacza, że dezinformacja klimatyczna nie występuje w formie pojedynczych wypowiedzi, lecz jako spójny element strategii politycznej Konfederacji, mający na celu legitymizację ich ideologii antyelitarystycznej i eurosceptycznej.

H2. Negowanie antropogenicznych zmian klimatycznych: oznacza, że członkowie partii regularnie podważają badania naukowe dotyczące zmian klimatycznych, co ma również na celu osłabienie zaufania do instytucji naukowych.

Główne pytania badawcze dotyczą tego, w jaki sposób partia Konfederacja konstruuje narracje dezinformacyjne dotyczące zmian klimatu oraz jaką funkcję pełnią te narracje w ramach szerszego dyskursu politycznego ugrupowania. W artykule postawione są też pytania o społeczne konsekwencje tych narracji:

P1. Jak Konfederacja konstruuje narracje dezinformacyjne dotyczące zmian klimatu?

P2. Jakie funkcje pełnią te narracje w szerszym dyskursie politycznym ugrupowania?

P3. Jakie są społeczne konsekwencje tych narracji, w tym ich wpływ na odbiór polityki klimatycznej i zaufanie do instytucji naukowych?

W artykule zastosowano jakościową analizę treści, obejmującą wypowiedzi medialne posłów Konfederacji, materiały programowe, wystąpienia sejmowe oraz aktywność w mediach społecznościowych. Materiał porównano z bazami organizacji fact-checkingowych, co umożliwiło identyfikację powtarzalnych schematów dezinformacyjnych i zestawienie ich z oceną zgodności z rzeczywistością. Wybór materiału empirycznego obejmuje treści dostępne publicznie, pochodzące głównie z serwisów fact-checkingowych, portali informacyjnych oraz archiwów sejmowych i stron internetowych partii politycznych.

W celu weryfikacji założeń niniejszego artykułu użyto następujących wskaźników badawczych: Typy narracji dezinformacyjnej – np. negowanie

---

Trzecią Droge) oraz Nowej Lewicy. Umowa została podpisana 10 listopada 2023 r., popierany zaś przez koalicję trzeci rząd Donalda Tuska został zaprzysiężony przez prezydenta 13 grudnia 2023 r. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, *Umowa „Koalicji 15 października” – ustalenia programowe*, Warszawa 2025, [on-line:] <https://www.gov.pl/web/premier/koalicja-15padziernika-program> – 24 V 2025.

antropogeniczności zmian klimatu, przedstawianie polityki klimatycznej jako zagrożenia dla suwerenności Polski, wykorzystywanie metafor totalitarnych (np. „klimatyzm”, „zielony komunizm”); Częstotliwość i intensywność występowania – liczba przypadków dezinformacyjnych wypowiedzi w analizowanym materiale z lat 2019-2024, zgodność z ideologiczną linią partii – ocena, czy narzacje dezinformacyjne są obecne w oficjalnych materiałach i powtarzane przez różnych przedstawicieli ugrupowania, czy też są marginalne.

W tekście wyjaśnione zostanie pojęcie dezinformacji klimatycznej, następnie omówiony zostanie profil ideowy partii Konfederacja, projekty ustaw przez nią złożonych oraz kwestie klimatyczne w programach wyborczych. Pokazane zostaną też przykładowe wypowiedzi członków partii. Artykuł zwieńczyą wnioski dotyczące stosowania przez partię Konfederacja dezinformacji klimatycznej.

DEZINFORMACJA KLIMATYCZNA

Dezinformacja jako zjawisko jest nie tylko dynamiczna i skomplikowana, ale przez swoją skalę i szerokość istotnie wpływa na kształt współczesnych społeczeństw, a także ich stabilność i bezpieczeństwo⁹. W tym miejscu należy zaznaczyć, że dezinformacja, chociaż może korzystać z narzędzia manipulacji oraz bywa wykorzystywana w celach propagandowych, nie jest tożsama z tymi pojęciami. W przypadku dezinformacji ważna jest zgodność z faktami oraz intencja (wprowadzenie w błąd w określonym celu)¹⁰. Jej zadaniem jest wywołanie emocji, które doprowadzają do zmian postaw i zachowań¹¹. W przypadku dezinformacji klimatycznej treści, które zostają przeinaczone, sfalszowane lub zmanipulowane dotyczą takich zagadnień jak czystość powietrza, wkład człowieka w globalne ocieplenie, odnawialne źródła energii, katastrofy naturalne itp. W tym celu rozpowszechniane są fałszywe (niezgodne z faktami) lub wprowadzające w błąd informacje dotyczące zmian klimatycznych, ich przyczyn, skutków lub metod przeciwdziałania tym zjawiskom. Celem jest wywołanie

---

⁹ K. Stasiuk-Krajewska, *Dezinformacja. Próba ujęcia dyskursywnego*, „Media Biznes Kultura” 2023, nr 1(14), s. 57.

¹⁰ *Ibidem*, s. 59-62.

¹¹ P. Sobiesiak-Penszko, F. Pazderski, *Dezinformacja wokół klimatu i polityki klimatycznej. Opinie Polek i Polaków*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2022, [on-line:] <https://klimatycznabazawiedzy.org/raport/dezinformacja-wokol-klimatu-i-polityki-klimatycznej-opinie-polek-i-polakow/> – 24 V 2025.

zamieszania, podważenie konsensusu naukowego lub opóźnienie wdrażania polityki klimatycznej.

Deinformacja klimatyczna może przybierać różne formy: od całkowitego negowania globalnego ocieplenia, przez bagatelizowanie roli człowieka w zmianach klimatycznych, aż po rozpowszechnianie teorii spiskowych, np. że polityka klimatyczna to projekt służący do kontroli społeczeństw¹². Deinformacja klimatyczna stanowi poważne zagrożenie nie tylko dla racjonalnej debaty publicznej, ale i dla skuteczności działań politycznych na rzecz ochrony środowiska. Wzmacnia podziały społeczne, obniża zaufanie do instytucji naukowych i utrudnia budowę szerokiego konsensusu społecznego, który jest niezbędny do skutecznego przeciwdziałania zmianom klimatu.

PROFIL IDEOWY PARTII ORAZ PROJEKTY USTAW DOTYCZĄCE KLIMATU

Konfederacja Wolność i Niepodległość to koalicja środowisk prawicowych, w której szeregach znajdują się wolnościowcy, narodowcy i konserwatyści¹³. Jako ugrupowanie cechuje się eurosceptycyzmem, narodowym konserwatyzmem i populizmem. Od początku swojej obecności w polskiej polityce¹⁴ wyrażanie akcentuje nieufność wobec wszelkich form ingerencji państwowej i ponadnarodowej w życie obywateli i w rynek. Konfederacja buduje tożsamość swojego elektoratu wokół wartości takich jak suwerenność narodowa, sprzeciw wobec Unii Europejskiej oraz kult wolności indywidualnej i gospodarczej¹⁵, co prowadzi do systemowego odrzucenia polityki klimatycznej jako ideologicznego projektu elit.

¹² Fundacja Climate&Strategy, *Deinformacja klimatyczna*, [on-line:] <https://climateandstrategy.com/sownik/deinformacja-klimatyczna/> – 24 V 2025.

¹³ Konfederacja Wolność i Niepodległość, *O Konfederacji*, [on-line:] <https://konfederacja.pl/o-konfederacji/> – 24 V 2025.

¹⁴ Koalicja partii eurosceptycznych i prawicowo-populistycznych zawiązała się pod nazwą Konfederacja przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w maju 2019 r., a kilka miesięcy później, w lipcu tego samego roku, została zarejestrowana jako partia polityczna o charakterze federacyjnym i przyjęła nazwę Konfederacja Wolność i Niepodległość. *Konfederacja Wolność i Niepodległość*, Wikipedia, [on-line:] https://pl.wikipedia.org/wiki/Konfederacja_Wolno%C5%9B%C4%87_i_Niepodleg%C5%82o%C5%9B%C4%87#Dzia%C5%82alno%C5%9B%C4%87_do_wybor%C3%B3w_parlamentarnych_w_2019 – 25 VII 2025.

¹⁵ *Konfederacja Wolność i Niepodległość – Od 2023*, Wikipedia, [on-line:] https://pl.wikipedia.org/wiki/Konfederacja_Wolno%C5%9B%C4%87_i_Niepodleg%C5%82o%C5%9B%C4%87#Od_2023 – 24 V 2025.

Zmiany klimatyczne należą do najpoważniejszych i najbardziej złożonych wyzwań, przed jakimi stoi współczesna cywilizacja. Ich skutki są odczuwalne globalnie i obejmują zarówno zjawiska środowiskowe, takie jak wzrost temperatur, topnienie lodowców, ekstremalne zjawiska pogodowe, jak i skutki społeczno-gospodarcze – m.in. migracje klimatyczne, zakłócenia w produkcji żywności, zagrożenie dla zdrowia publicznego i destabilizację gospodarczą. Nadchodząca katastrofa klimatyczna jest kwestią konsensusu naukowego. Mimo to istnieją grupy, które nie wierzą w naukowe przewidywania i konieczność powstrzymania wzrostu temperatury o 2°C w stosunku do ery przedindustrialnej. Wobec tej sytuacji polityka klimatyczna staje się elementem wojen kulturowych oraz polaryzacji.

Przedmiotem tego zbioru artykułów jest analiza współczesnej polityki klimatycznej, zarówno na poziomie globalnym, jak i regionalnym. Zmiany klimatu nie dotyczą jednego rejonu ani grupy, dlatego w tekstach przedstawione zostają perspektywy różnych środowisk z różnych rejonów oraz odmienne sposoby wykorzystywania lub wdrażania polityk klimatycznych. Jest to jedna z pierwszych prac w polskim dyskursie naukowym, która eksploruje temat zmian klimatycznych w kontekście politycznym i społecznym. Dzięki jej interdyscyplinarnemu charakterowi ma potencjał, by znacząco przyczynić się do dyskusji o klimacie, polityce i odpowiedzialności społecznej. Mamy nadzieję, że dzięki jej innowacyjności i rzetelności zawartych w niej tekstów będzie stanowić dla Państwa cenną lekturę.

WYDAWNICTWO
KSIĘGARNIA
AKADEMICKA

<https://akademicka.pl>

ISBN 978-83-8368-319-5

9 788383 683195 >